

Mapy

© Krzysztof Barteczko, PJATK 2012-2017

Mapy

Mapa jest jednoznacznym odwzorowaniem zbioru kluczy w zbiór wartości.

kolekcja par: klucz - wartość, która zapewniają odnajdywanie wartości związanej z podanym kluczem.

Np. zestaw danych, który zawiera nazwiska i numery telefonów i pozwala na odnajdywanie numeru telefonu (poszukiwanej wartości) po nazwisku (kluczu).

Zarówno klucze, jak i wartości mogą być referencjami do dowolnych obiektów (jak również wartościami null).

Wartości kluczy nie mogą się powtarzać (odwzorowanie musi być jednoznaczne).

Natomiast pod różnymi kluczami można zapisać te same wartości (odzworowanie nie musi być wzajemnie jednoznaczne).

Użyteczność map (1)

Problem:

w wierszach pliku firmsAddr.tsv znajdują się (rozdzielone znakiem tabulacji) nazwy i adresy firm (w każdym wierszu jedna taka para). Nasz program po wczytaniu pliku ma za zadanie dostarczenie prostego i efektywnego interfejsu wyszukiwania adresu dla podanej nazwy firmy.

Rozwiązanie: mapa, klucze = nazwy, wartości = adresy.

```
import static javax.swing.JOptionPane.*
```

```
def map = [:].withDefault{'n/a'}  
new File('firmsAddr.tsv').eachLine {  
    def (name, addr) = it.tokenize('\t')  
    map[name] = addr  
}
```

```
while (name = showInputDialog 'Enter firm name' ) {  
    showMessageDialog null, "Firm: $name\nAddress: " + map[name]  
}
```

Szybkie wyszukiwanie po kluczach = zastosowanie mapy.

Użyteczność map (2)

System "diagnostyczny":

```
switch(symptom) {  
    case "Symptom 1" : showMessageDialog(null, "Wykonaj działanie A"); break;  
    case "Symptom 2" : showMessageDialog(null, "Wykonaj działanie ABC"); break;  
    // ...  
    case "Symptom 100" : showMessageDialog(null, "Wykonaj działanie XYZ"); break;  
    default: showMessageDialog(null, "Nie znam tego symptomu");  
}
```

Złe rozwiązanie: kod jest długi (w tym przykładzie ponad 100 linii) i nudny, poza tym wszelkie zmiany (np. dodanie nowych symptomów albo zmiany działań do wykonania) powodują konieczność modyfikacji kodu i ponownego kompilowania "systemu".

Właściwe rozwiązanie = zastosowanie mapy.

Użyteczność map (3)

System "diagnostyczny" - mapa tworzona z pliku TSV:

```
import static javax.swing.JOptionPane.*

def dmap = new File('diagnose.tsv') // Przy okazji inny sposób
    .readLines()                    // budowy mapy z danych w pliku
    .collectEntries { it.tokenize('\t') }

while (sympt = showInputDialog 'Enter symptom' ) {
    showMessageDialog null, dmap[sympt] ?: 'n/a'
}
```

**Dane odseparowane od kodu,
kod zwięzły i prosty,
bez powtórzeń,
efektywny.**

Użyteczność map (4)

Ale dlaczego dane są zapisane w takim formacie (tsv)? W przypadku "systemu diagnostycznego" lepiej użyć innych formatów lub bazy danych. O przetwarzaniu wygodnych standardowych formatów (XML, JSON, YAML) i o pracy z bazami danych oraz związanym z tym użyciu map będzie szczegółowo mowa w wykładzie 13.

Teraz – w kontekście użyteczności map - zobaczmy jak można zastosować format JSON. Dane "systemu diagnostycznego" w formacie JSON mogą być zapisane tak (plik `diagnose.json`):

```
{  
  "Symptom 1": "Wykonaj działanie A",  
  "Symptom 2": "Wykonaj działanie ABC",  
  "Symptom 100": "Wykonaj działanie XYZ"  
}
```

Wtedy kod "systemu diagnostycznego" jeszcze się uprości.

Użyteczność map (5)

Zastosujemy klasę JsonSlurper ze standardowej biblioteki Groovy (w JDK nie ma standardowych środków przetwarzania formatu JSON).

JsonSlurper służy do łatwego/bezpośredniego uzyskiwania struktur danych (takich jak mapy, listy, listy map itp.) z formatów JSON zapisanych w plikach lub też pozyskanych jako teksty (np. z bazy danych). Tu jedną linią kodu, z pliku diagnose.json od razu uzyskamy mapę:

```
import static javax.swing.JOptionPane.*
import groovy.json.JsonSlurper

def dmap = new JsonSlurper().parse(new File('diagnose.json'))

while (sympt = showInputDialog 'Enter symptom' ) {
    showMessageDialog null, dmap[sympt] ?: 'n/a'
}
```

Użyteczność map (6)

Format JSON jest ważny, bo:

- a) jest używany w web-serwisach
- b) jest używany natywnie w JavaScript do reprezentacji obiektów
- c) może też służyć do utrwalania obiektów w innych językach niż JS
- d) jest używany w dokumentowych nierelacyjnych bazach danych

A z formatów JSON najczęściej uzyskujemy mapy i w programie, łatwymi środkami języka Groovy, możemy elastycznie na nich działać.

Użyteczność map (7)

Przykład: bardzo prosty, choć ograniczony w użyciu, serwis fixer.io dostarcza kursów wybranych walut w formacie JSON (mapy).

[Zob. składnię żądania GET serwisu.](#)

Prosty kalkulator walutowy może wyglądać tak:

```
import groovy.json.JsonSlurper

def ask = { msg-> javax.swing.JOptionPane.showInputDialog(msg) }

def base = ask 'Enter base currency symbol'
def currs = ask('Currencies to calc').tokenize().join(',')
def xmap = new JsonSlurper().parse(
    new URL("https://api.fixer.io/latest?base=$base&symbols=$currs"))
def amt = ask('Enter money ammount').toInteger()
xmap.rates.each { k, v ->
    println "$amt $k = ${String.format('%.2f', amt/v)} $xmap.base"
}
```

Po wprowadzeniu jako base USD, a PLN i THB jako symboli walut oraz kwoty 500 możemy dostać (zależnie od aktualnego kursu):

500 PLN = 139,38 USD

500 THB = 15,14 USD

Użyteczność map (8)

Proste obiekty języka Groovy mogą być łatwo przekształcane w mapy i odwrotnie – mapy w obiekty. Pozwala to bardzo prosto zapisywać/odczytywać obiekty do/z plików (np. w formacie YAML czy JSON) oraz do/z dokumentowych baz danych.

Metoda `getProperties()` zwraca mapę, w której pod kluczami-nazwami właściwości znajdują się ich wartości:

package mapy

```
class Student {  
    def indNr  
    def name  
}
```

```
// Uwaga: różne formy tworzenia obiektów - zob. wykład 11  
def s = new Student(indNr: 's0001', name: 'Abacki Adam')  
def pmap = s.properties  
println pmap
```

Wynik:

```
[indNr:s0001, class:class mapy.Student, name:Abacki Adam]
```

Użyteczność map (9)

Możemy więc zapisać zawartość obiektu do bazy danych lub do pliku w formacie JSON lub YAML, a później go odtworzyć. Na przykład:

```
import org.yaml.snakeyaml.Yaml

class Student {
    def indNr
    def name
}

def s = new Student(indNr: 's0001', name: 'Abacki Adam')
def pmap = s.properties
pmap.remove('class') // informacja o klasie nie jest nam potrzebna
// Zapis do pliku w formacie YAML z użyciem biblioteki SnakeYAML
def yaml = new Yaml()
def yfile = new File('stud.yaml')
yfile.text = yaml.dump(pmap)
// Odtworzenie z pliku
def nmap = yaml.load(yfile.text)
println nmap
// Wygodna forma budowy obiektu przez przypisanie mapy (zob. w.11)
Student s2 = nmap mapy
println s2.name
```

Uwaga: klasa JsonBuilder z groovy.json pozwala na utrwalanie złożonych obiektów w formacie JSON

Wynik:

```
[indNr:s0001, name:Abacki Adam]
Abacki Adam
```

Użyteczność map - podsumowanie

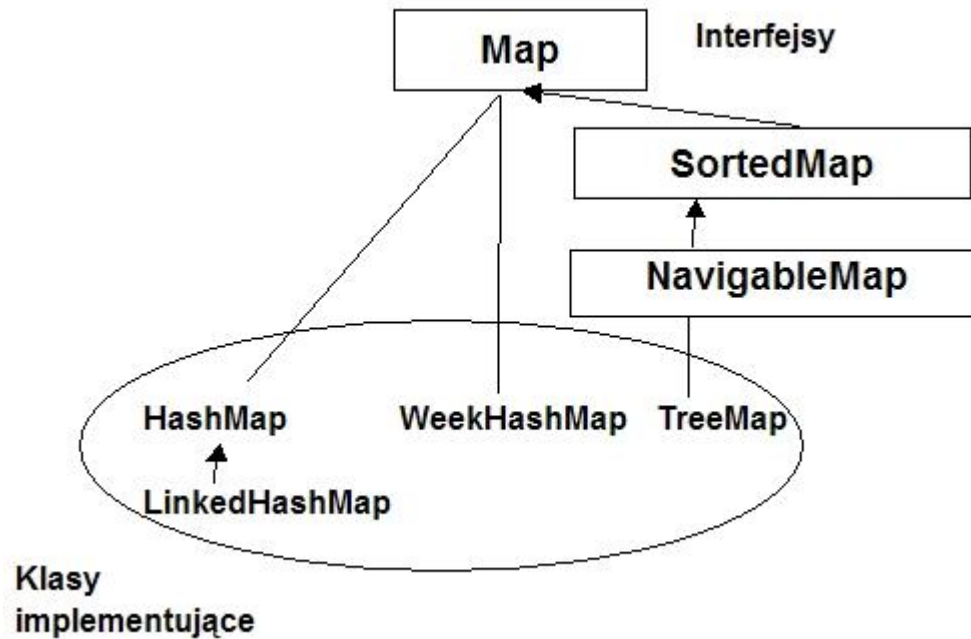
Istotą zastosowania map jest możliwość łatwego i jednocześnie szybkiego odnajdywania informacji w powiązanych zestawach danych, a także tworzenia zwięzłego, elastycznego i utrzymywalnego kodu oraz prostego przetwarzania informacji uzyskanych z serwisów web, dokumentowych baz danych, a ogólniej tworzenia i odczytywania treści w standardowych i wygodnych formatach JSON i YAML.

Dlatego warto poświęcić czas na zapoznanie się ze szczegółami działania na mapach.

W języku Groovy jest ono bardzo łatwe i przyjemne.

Rodzaje map

Hierarchia:

HashMap - klucze to HashSet

TreeMap - klucze to TreeMap

LinkedHashMap - klucze w kolejności w jakiej były dodawane

Tworzenie i inicjacja map

Pusta mapa:

```
map = [:] // map jest typu Map i LinkedHashMap  
map = [:] as MapKlas // map jest typu MapKlas (np. HashMap lub TreeMap)
```

Inicjacja:

```
map = [ entry1, entry2, ..., entryN ]
```

gdzie *entry* to para:

key : value

bezpośredni napis;

jeśli stanowi liczbę, to będzie
potraktowany jako liczba w przeciwnym
razie jako String

albo

dowolne wyrażenie ujęte w nawiasy

okrągłe (np. nazwa zmiennej) – wtedy
klucz będzie miał wartość tego wyrażenia

dowolne wyrażenie

- pod kluczem
znajdzie się wartość
tego wyrażenia

Inicjacja map: przykład 1

```
def show = { map->
  map.each { k, v ->
    println "$k = $v / key type is: " + k.getClass()
  }
}
```

```
map = [a : 1, b: 2]
show map
```

```
map = [1: 'a', 2: 'b']
show map
```

```
map = [1.1 : 'x' ]
show map
```

wynik:

```
a = 1 / key type is: class java.lang.String
b = 2 / key type is: class java.lang.String
1 = a / key type is: class java.lang.Integer
2 = b / key type is: class java.lang.Integer
1.1 = x / key type is: class java.math.BigDecimal
```

Inicjacja map - przykład 2

```
def func(n) {  
    n*10  
}
```

```
waw = 'Warszawa'  
map = [Kraków: 'Małopolska', (waw) : 'Mazowsze',  
       Mazowsze: waw, waw: 'Warszawa',  
       'stolica Polski' : 'Warszawa',  
       ('Miasto ' + waw) : 'Warszawa',  
       (func(waw.size())) : waw.reverse() ]
```

```
map.each { println it } // it oznacza Map.Entry - parę klucz-wartość
```

Wynik:

Kraków=Małopolska

Warszawa=Mazowsze

Mazowsze=Warszawa

waw=Warszawa

stolica Polski=Warszawa

Miasto Warszawa=Warszawa

80=awazsraW

Inicjacja map – SPREAD MAP operator

Znany nam operator spread (`*col`; por. wykład 8) w przypadku map umożliwia zastąpienie sekwencji dodawania do danej mapy wejść z innych map przez prostą inicjację. Operator ma tu formę `:*` i nazywa się SPREAD MAP

```
def psykoty = [ psy: 2, koty: 3 ]
def owcekozy = [ owce: 1, kozy: 1]

// mapa zwierzków ?
def zwierzaki = [ psykoty, owcekozy] // nie! lista map
println zwierzaki

// użycie operatora SPREAD MAP ([:]) daje mapę!
zwierzaki = [ *:psykoty, *:owcekozy ]
println zwierzaki
```

Wynik:

```
[[psy:2, koty:3], [owce:1, kozy:1]]
[psy:2, koty:3, owce:1, kozy:1]
```

Dodawanie do map operatory << oraz +

Operatory te działają tak jak w przypadku innych zestawów danych (z tym, że do mapy dodawane są wejścia z innej mapy lub bezpośrednio jedno takie wejście):

```
def map = [a: 1, b: 2]
def map1 = [c:3, d: 4]
println map + map1
println map
map << map1
println map
map += [x: 10, y: 20]
println map
def map2 = [kuba: 10, barney: 9]
//map << map2.entrySet() // to nie działa
// ale to tak:
map2.entrySet().each { map << it }
println map
```

Wynik:

```
[a:1, b:2, c:3, d:4]
[a:1, b:2]
[a:1, b:2, c:3, d:4]
[a:1, b:2, c:3, d:4, x:10, y:20]
[a:1, b:2, c:3, d:4, x:10, y:20, kuba:10, barney:9]
```

Dostęp do wartości pod kluczami

Trzy możliwości: użycie kropki, indeksowania lub metody get()

```
def map = [a:1, 'chg committed':2, 1: 'a', 2: 'b']
```

```
def var = 'a'
```

```
// Użycie kropki - po kropce tylko klucz typu String
```

```
println map.a
```

```
println map.'chg committed'
```

```
println map.var // nie ma wartości pod kluczem 'var'
```

```
map.a = 100
```

```
map.'chg committed' = 3
```

```
println map
```

```
// Użycie indeksowania - indeks to dowolne wyrażenie dające wartość klucza
```

```
def a = 1
```

```
println map[a] // zmienna a (ma wartość 1 i to będzie klucz)
```

```
println map['a'] // literał 'a' jest kluczem
```

```
println map[var] // kluczem będzie wartość zmiennej var
```

```
println map[1] // liczba całkowita - klucz
```

```
map[a+1] = 100
```

```
println map
```

```
1
```

```
2
```

```
null
```

```
[a:100, chg committed:3, 1:a, 2:b]
```

```
a
```

```
100
```

```
100
```

```
a
```

```
[a:100, chg committed:3, 1:a, 2:100]
```

Metoda get

Java: get(key), od wersji 8: getOrDefault(defval)

Groovy: dodatkowo get(key, defval)

Uwaga: działanie metod z wartościami domyślnymi w Javie i Groovy jest różne (zob. poniżej)

```
map = [a: 1, b: 2 ]
println map.get('a')
println map.getOrDefault('w', 'val for key w') // Java 8
println map.get('z', 'val for key z') // Groovy: dodaje do mapy!
println map
println map.z // wartość z poprzedniego get już jest w mapie

// Wynik:
1
val for key w
val for key z
[a:1, b:2, z:val for key z]
val for key z
```

Metoda withDefault

Metoda withDefault(Closure) użyta wobec mapy zwraca nową mapę z ustalonymi wartościami domyślnymi (dla brakujących kluczy), określanymi przez kod domknięcia, w którym można wykorzystać przekazany jako argument klucz.

```
// Zliczenie liczby wystąpień słów w pliku
def map = [:].withDefault { 0 }
new File('tekst.txt').text.split( /\s\p{Punct}]+/ ).each { map[it]++ }
map.each { println it }
```

```
// A tu domknięcie korzysta z wartości klucza
hash = [:].withDefault { key-> key.hashCode() }
println hash.a
println hash.Asia
println hash.Europe
```

Wynik:

```
ali=2
kot=2
nazywa=2
się=2
pies=2
97
2050282
2086969794
```

Zawartość pliku tekst.txt:

ali kot nazywa się "pies",
ali pies nazywa się "kot"

Kropka – uniwersalny akcesor

Warto zauważyć, że nieprzypadkowo wybrano kropkę jako sposób dostępu do wartości w mapie „po kluczach”. Jest to zgodne z konwencją obiektową dostępu do właściwości obiektów. Mapy blisko wiążą się z obiektami, możemy więc pisać fragmenty kodu, który w sposób uniwersalny działają i na mapach i na obiektach:

```
import groovy.transform.*

@Canonical // dodaje m.in. tuple-constructor i toString
class Dog {
    def name
    def ill // czy jest chory?
}

def dog1 = new Dog('Barney', true)
def dog2 = [ name: 'Kuba', ill: true ]

cure(dog1, dog2)

println dog1
println dog2

def cure( ...dogs ) {
    dogs.each { it.ill = false }
}
```

Wynik:

```
Dog(Barney, false)
[name:Kuba, ill:false]
```

Kolekcje map, kropka i star-dot operator

W języku Groovy wprowadzono do składni elementy wyrażeń w stylu XPath (nazywa się to GPath). Zob. informacje o GPath w dokumentacji.

Dotyczy to kolekcji obiektów i map, elementów XML itp.

Gdy mamy kolekcje map `c = [m1, m2, ... mN]`, odwołanie `c.key` daje listę wartości spod klucza `key` ze wszystkich map. Podobnie działa znany nam już operator star-dot (spread-dot), z tą różnicą, że jeśli elementem kolekcji jest `null`, to w wynikowej liście na tym miejscu znajdzie się też `null`.

```
def mapList = [ [a: 1, b: 2], [a: 10, b: 11],  
                [a: 20, b: 21 ], null ]  
println mapList.a  
println mapList*.a  
println mapList.b  
println mapList*.b
```

Wynik:

```
[1, 10, 20]  
[1, 10, 20, null]  
[2, 11, 21]  
[2, 11, 21, null]
```

Przykład

W pliku TSV (z <http://www.geonames.org/>) znajdują się informacje o krajach i obszarach świata. Rodzaje informacji widać w poniższym kodzie w literale *keynames*. Daje on jednocześnie nazwy kluczy w mapie, opisującej informacje dla danego kraju. Całość (informacje o wszystkich krajach) zebrana jest na liście *map*.

```
def keynames = 'code name capital area popul continent'.split()

def list = new File('countries.tsv').readLines().collect {
  def map = [:]
  def data = it.split('\t')[0..keynames.size()-1]
  keynames.eachWithIndex { k, i -> map[k] = data[i] }
  map
}
println list.size() // ile mamy panstw-obszarow

// Jakie mamy oznaczenia kontynentow?
def cont = list.continent as Set
println cont
// ile jest ludzi na świecie?
println list.popul*.toBigDecimal().sum()
```

Wynik:

250

[EU, AS, NA, AF, AN, SA, OC]

6857911563

Standardowe metody interfejsu Map (JDK)

void **clear()**

Removes all of the mappings from this map (optional operation).

boolean **containsKey(Object key)**

Returns true if this map contains a mapping for the specified key.

boolean **containsValue(Object value)**

Returns true if this map maps one or more keys to the specified value.

Set<Map.Entry<K,V>> **entrySet()**

Returns a Set view of the mappings contained in this map.

V **get(Object key)**

Returns the value to which the specified key is mapped, or null if this map contains no mapping for the key.

Boolean **isEmpty()**

Returns true if this map contains no key-value mappings.

Set<K> **keySet()**

Returns a Set view of the keys contained in this map.

V **put(K key, V value)**

Associates the specified value with the specified key in this map (optional operation).

void **putAll(Map<? extends K,? extends V> m)**

Copies all of the mappings from the specified map to this map (optional operation).

V **remove(Object key)**

Removes the mapping for a key from this map if it is present (optional operation).

Int **size()**

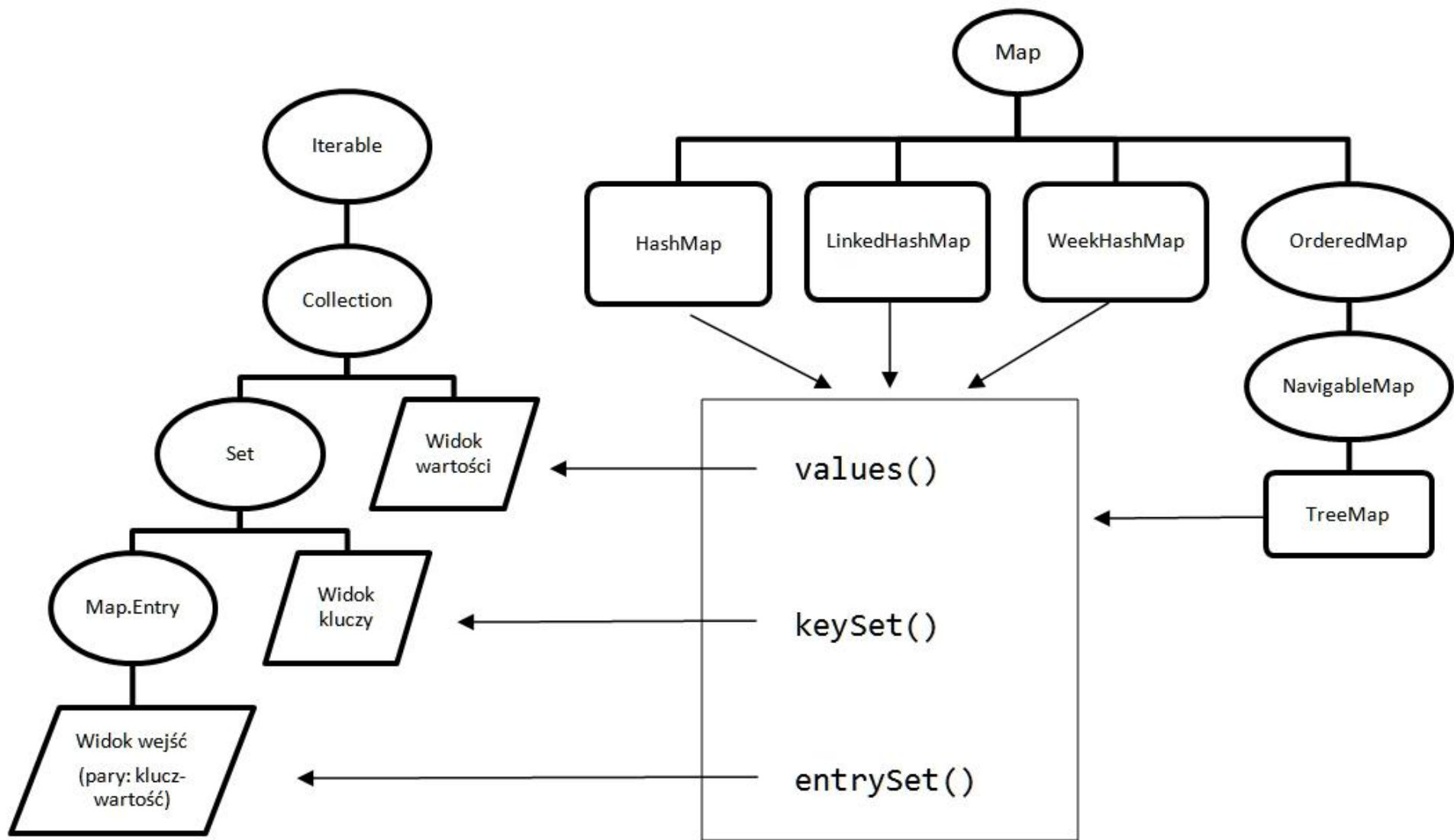
Returns the number of key-value mappings in this map.

Collection<V> **values()**

Returns a Collection view of the values contained in this map.

Groovy dodaje wiele nowych metod, m.in. te które są już zdefiniowane dla Iterable i Collection.

Mapy, widoki map a inne kolekcje

Iterowanie po mapach

`map.each { entry -> // entry.key == klucz, entry.value == value }`

`map.each { key, val -> ... }`

`map.forEachWithIndex { entry, i -> ... } lub {k, v, i -> ...}`

`for (key in map.keySet()) ins`

`for (val in map.values()) ins`

`for (Type key : map.keySet()) ins`

`for (Map.Entry e : map.entrySet()) ins`

`itd.`

Wyszukiwanie w mapach

Dostępne metody:

`findAll { entry -> ... } lub findAll { key, value -> ... }`

Tak samo `find`, `every`, `any` ...

Przykład:

```
map = [ Polska : 38, Czechy: 7, Węgry: 7,  
        Hiszpania: 45, Chiny: 2000, Indie: 1000 ]
```

```
res = map.findAll { it.value < 10 } // zwraca LinkedHashMap  
println res.getClass()  
println res
```

Wynik:

```
class java.util.LinkedHashMap  
[Czechy:7, Węgry:7]
```

Mapy z grupowania

Metody `groupBy...` (z ogólnych klas `Iterable`, `Collection` etc = zob. dokumentacje JDK) pozwalają łatwo tworzyć mapy z kolekcji:

```
// lista wszystkich krajów
// elementy to listy zawierające info
// [ kod, nazwa, ..., kontynent, ... ]
// kod kontynentu na tej liście ma indeks 5
def list = new File('countries.tsv').collect { it.split('\t') }
// grupujemy po kodach kontynentów
def map = list.groupBy { it[5] } // domknięcie daje klucz
// ile krajów/obszarów jest na każdym kontynencie
map.each { k, v ->
    println k + ' ' + v.size()
}
```

Wynik:

```
EU 53
AS 52
NA 41
AF 58
AN 5
SA 14
OC 27
```

Pamiętajmy również o metodach `collectEntries`, które też pozwalają tworzyć mapy z kolekcji.

Grupowanie map

Metody groupBy... stosowane wobec map pozwalają grupować wejścia w mapy lub listy wejść, umieszczając je pod kluczem zwracanym przez domknięcie:

```
map = [ Polska : 38, Czechy: 7, Węgry: 7,  
        Hiszpania: 45, Chiny: 2000, Indie: 1000 ]
```

```
gmap = map.groupBy { k, v ->  
    if (v < 10) 'small'  
    else if (v < 100) 'medium'  
    else 'big'  
}  
gmap.each { println it }
```

Wynik:

```
medium={Polska=38, Hiszpania=45}  
small={Czechy=7, Węgry=7}  
big={Chiny=2000, Indie=1000}
```

Sortowanie map

W przeciwieństwie do Javy, sortowanie map w Groovy wg dowolnych kryteriów (korzystających i z kluczy i wartości) jest bardzo łatwe. Metody sort zdefiniowane w interfejsie Map w GDK dają nam po temu środki (zobacz GDK).

Przykład.

```
// aby widzieć jaka jest kolejność zapisu
infoFields = 'code name capital area popul continent'

// mapa [ nazwaKraju: ludność ]
map = new File('countries.tsv').readLines().collectEntries {
    data = it.split('\t')
    [data[1], data[4]]
}

res = map.sort { it.value.toInteger() }
println res.getClass()

es = res.entrySet() as List

// Duże:
es[-1..-5].each {    println it}

// Małe:
es[1..5].each {    println it}
```

Wynik

```
class java.util.LinkedHashMap
China=1330044000
India=1173108018
United States=310232863
Indonesia=242968342
Brazil=201103330
Bouvet Island=0
Heard Island and McDonald Islands=0
United States Minor Outlying Islands=0
South Georgia and the South Sandwich Islands=30
Pitcairn=46
```